

ΝΟΜΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΗ

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

ΦΑΙΗ ΤΖΩΡΑ - ΜΩΡΑΚΗ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

ΣΟΛΩΝΟΣ 73 & ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ, 10679 ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ. 210 3606024, ΦΑΞ 210 3606085

www.nomikisymvouli.gr

ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΠΑΝΥΠΟΛΟΓΙΣΜΕΝΩΝ ΚΥΡΙΩΝ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΕΦΚΑ (ΔΗΜΟΣΙΟΥ)

Αθήνα, 23 Φεβρουαρίου 2023

Η Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με την υπ' αριθ. 2020/2020 απόφασή της, στο ζήτημα της υπαγωγής των δημοσίων λειτουργών, υπαλλήλων και στρατιωτικών στο ενιαίο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης του Ν. 4387/2016 (αφορά τόσο τους στρατιωτικούς, όσο και τους πολιτικούς συνταξιούχους), έκρινε, κατ' αρχάς, συνταγματικώς ανεκτό το «**νέο, υβριδικό σύστημα χορήγησης συντάξεων**», που εισήγαγε ο Ν. 4387/2016, *‘υπό την αυτονόητη προϋπόθεση του σεβασμού των συνταγματικών διατάξεων από τις οποίες προκύπτει υποχρέωση διασφάλισης επιπέδου αξιοπρεπούς διαβίωσης των δημοσίων υπαλλήλων και λειτουργών και μετά την έξοδό τους από την υπηρεσία και το λειτούργημά τους’*».

Ωστόσο, **ως προς τις επιμέρους ρυθμίσεις, η Ολομέλεια δεν έδωσε συγκεκριμένη λύση**, αλλά ανέπεμψε την υπόθεση στο Τμήμα, προκειμένου να κρίνει αν η αναλογία μισθού ενέργειας και σύνταξης είναι εύλογη.

Παρ' ότι η Ολομέλεια ανέπεμψε την υπόθεση στο Τμήμα, προκειμένου να κρίνει το ύψος της σύνταξης και απείχε από την σχετική κρίση, παρέθεσε κάποια κριτήρια που θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από τα Δικαστήρια:

- Το ανταποδοτικό τμήμα της σύνταξης των δημοσίων υπαλλήλων και λειτουργών, παρά το χαρακτηρισμό ως «ανταποδοτικό», δεν εξαρτάται από τη συγκρότηση ασφαλιστικού κεφαλαίου από εισφορές.
- Το ύψος της σύνταξης επιβάλλεται να τελεί σε εύλογη αναλογία προς τις αποδοχές ενέργειας, ώστε να είναι κατά το δυνατόν εγγύτερα προς τις αποδοχές εξόδου από την Υπηρεσία.
- Κύριο αυτοτελές κριτήριο καθορισμού του ύψους της σύνταξης των δημοσίων λειτουργών και υπαλλήλων είναι **το κριτήριο της εύλογης αναλογίας προς τις αποδοχές ενέργειας**.
- Η Ολομέλεια διαπίστωσε ότι **το τμήμα της νέας ανταποδοτικής σύνταξης δεν αποδίδει κατά διαφανή τρόπο την εύλογη αναλογία**, όπως ίσχυε στο προϊσχύσαν καθεστώς του Συνταξιοδοτικού Κώδικα.
- Δεν είναι ανεκτή, καθώς παύει να φέρει το χαρακτήρα συνέχισης του μισθού, μία σύνταξη το ύψος της οποίας συνεπάγεται για τον δικαιούχο ουσιώδη ανατροπή του επιπέδου ζωής του μετά τη συνταξιοδότησή του.
- Η δυνατότητα του Δημοσίου για την καταβολή των συντάξεων δεν θα πρέπει να εξαρτάται από τις αντοχές του κρατικού προϋπολογισμού κατά το κρίσιμο έτος της καταβολής, αλλά απαιτείται σταθερότητα της συνταξιοδοτικής παροχής με προγραμματισμό της βιώσιμης χρηματοδότησης του συστήματος. Εφ' όσον, όμως, η εύλογη αναλογία όπως ορίζεται στο Σύνταγμα παραμένει αδιαφανής, επαπόκειται στο Δικαστήριο να προσδιορίσει περαιτέρω το αριθμητικό ποσοστό που θα πραγματώνει την συγκεκριμενοποίηση της εύλογης αναλογίας.

Επομένως, το βάρος του ακριβούς προσδιορισμού της εύλογης αναλογίας αναπέμπεται στα Τμήματα, τα οποία κατά την κρίση τους θα πρέπει να λάβουν υπόψη τις παραπάνω αρχές.

Το Γραφείο μας και πριν από την έκδοση της παραπάνω αποφάσεως, είχε εντοπίσει τα σχετικά ζητήματα. Για πολλούς από εσάς, είχαμε καταθέσει αγωγές για τη διεκδίκηση της διαφοράς που προκύπτει μεταξύ των νέων (κατόπιν του επανυπολογισμού τους, από 01-01-2019) συντάξεων, συγκρινόμενες με τις συντάξεις που ίσχυαν σύμφωνα με τον Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων, για το χρονικό διάστημα 2019 – 2020. **Η νομική θεμελίωση των αγωγών αυτών βασιζόταν σε παρόμοια με τα παραπάνω επιχειρήματα, παρ' ότι τότε δεν είχαν εκδοθεί οι σχετικές αποφάσεις της Ολομέλειας του ΕΛΣυν και δεν γνωρίζαμε τις απόψεις που θα υιοθετούσε.**

Πρόσφατα, μεταστράφηκε και παγιοποιήθηκε η Νομολογία στα θέματα της **πα-
ραγραφής** των απαιτήσεων που αφορούν μισθούς, συντάξεις κ.λπ. Ενώ η Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με την υπ' αριθ. **898/2019** απόφασή της, είχε κρίνει ότι, όταν οι αξιώσεις των συνταξιούχων ερείδονται στο άρθρο 105 Εισ.Ν.Α.Κ. (δηλαδή στην αποκατάσταση της ζημίας που προκλήθηκε στον ενάγοντα από την παράνομη στέρηση συνταξιοδοτικών παροχών), **η παραγραφή είναι πενταετής** και όχι διετής ή τριετής, η πρόσφατη υπ' αριθ. **1975/2021** απόφαση, επίσης της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, δεικνύει μία στροφή της νομολογίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Με την πρόσφατη απόφασή της, **η Ολομέλεια κατέληξε ότι: «Οι αξιώσεις από τον Κανονισμό Συντάξεως υπόκεινται σε πενταετή παραγραφή, ενώ οι αξιώσεις από ήδη κανονισθείσες συντάξεις, όταν εκκαθαρίζονται, υπόκεινται σε διετή παραγραφή. Αξιώσεις συνταξιούχων που επλήγησαν στο συνταξιοδοτικό τους δικαίωμα από αντισυνταγματική ρύθμιση υπόκεινται σε καθεστώς πενταετούς ή διετούς παραγραφής, ανάλογα με την υπαγωγή τους στη μία ή την άλλη από τις ως άνω δύο περιπτώσεις».**

Επομένως, θα συνιστούσα σε όσους έχουν ασκήσει με το γραφείο μου αγωγές για τη διεκδίκηση της διαφοράς που προκύπτει από τον επανυπολογισμό των συντάξεων για τη διετία 2019-2020, να επανέλθουν με άσκηση νέας αγωγής για την επόμενη διετία. Αυτονόητο ότι στην ίδια αγωγή μπορούν να συμμετάσχουν και όσοι δεν είχαν ασκήσει προγενέστερα αγωγή, για το ίδιο χρονικό διάστημα. Αίτημα της αγωγής είναι η διεκδίκηση του συνολικού ποσού κατά το οποίο μειώθηκαν οι καταβαλλόμενες συντάξεις σε σχέση με τα θεμελιωμένα συνταξιοδοτικά δικαιώματα του Συνταξιοδοτικού Κώδικα [για λεπτομέρειες βλ. *Ενημερωτικό Σεπτεμβρίου 2019 – Διεκδικήσεις μετά την ισχύ Ν. Κατρούγκαλου*].

Το παραπάνω αίτημα μπορεί να φαντάζει «μαξιμαλιστικό» υπό τον αντίλογο ότι οι δημοσιονομικές πιέσεις και η βιωσιμότητα του συνταξιοδοτικού συστήματος νομιμοποιεί συνταγματικά τις μειώσεις. Ωστόσο, έως σήμερα, η Δικαιοσύνη δεν έχει αποφανθεί για το «αναγκαίο μέτρο». Το Ελεγκτικό Συνέδριο (ως το μόνο αρμόδιο Ανώτατο Δικαστήριο για τις συντάξεις των λειτουργών του Δημοσίου εν γένει), δέχεται παγίως, ακόμη και με την τελευταία ΟΛΕΛΣυν 1975/2021, ότι οι συντάξεις του δημοσίου τελούν υπό τη θεσμική εγγύηση της εύλογης αναλογίας με τις αποδοχές ενέργειας. Τα κριτήρια προσδιορισμού της «εύλογης αναλογίας» τελούν ακόμη υπό διαμόρφωση και δεν έχει εκδοθεί απόφαση που να αποτυπώνει με σαφήνεια το αναμενόμενο αριθμητικό μέτρο.

Το ποσό που θα καταβάλει κάθε ενδιαφερόμενος για την κάλυψη των εξόδων κατάθεσης και συζήτησης (χωρίς άλλη επιβάρυνση και χωρίς υποχρέωση καταβολής ποσοστού ή αμοιβής κατά την είσπραξη των σχετικών ποσών από τους δικαιούχους) ανέρχεται στο ποσό των **50 Ευρώ/άτομο + Φ.Π.Α. 24%**.

Με τιμή,

Φαίη Τζώρα - Μωράκη

Δικηγόρος Παρ' Αρείω Πάγω, ΜΔΕ

Διαπιστευμένη Διαμεσολαβήτρια, Πιστοποιημένη D.P.O.

Διαχειρίστρια Αφερεγγυότητας Α' βαθμίδος

Μέλος του Μητρώου Συντονιστών Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. Περιφέρειας Αττικής

Σόλωνος 73 & Ιπποκράτους, 10679 - Αθήνα

Τηλ. 210 3606024, κιν.697 2220593, fax 210 3606085

fytzora@nosy.gr